Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

Kwaliteitsonderzoek naar examinering en diplomering bij

Scholengemeenschap Bonaire

Vestiging Forma voor mbo, niveau 1

Plaats	: Bonaire, Kralendijk
BRIN-nummer	: 30LB
Crebo-nummer	: 90440
Datum schoolbezoek	: 20 mei 2014
Rapport vastgesteld	: 23 juni 2014

Inhoud

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 20 mei 2014 een onderzoek uitgevoerd op Scholengemeenschap Bonaire, afdeling mbo bij de vestiging Forma, naar de kwaliteit van de examinering en diplomering. Het onderzoek is een vervolg op het onderzoek van 11 en 12 april 2013. In 2013 heeft de inspectie vastgesteld dat de examinering en diplomering niet voldoet aan de basiskwaliteit. Tijdens dit onderzoek is de volgende opleiding opnieuw onderzocht:

- crebocode 90440 Arbeidsmarktgekwalificeerd assistent, niveau 1

De conclusies van dit onderzoek kunnen worden beschouwd als een integrale beoordeling op basis waarvan de scholen en hun besturen kunnen werken aan het consolideren en borgen van bestaande kwaliteit, alsmede gerichte maatregelen kunnen treffen om geconstateerde tekortkomingen op te heffen. De inspectie beoordeelt over een periode van vijf jaar (2012-2016) jaarlijks op alle scholen aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en volgt nauwgezet de verbeteractiviteiten. In 2016 zal de school aan alle aspecten van basiskwaliteit moeten voldoen.

Toezichthistorie
De onderzoeken naar de kwaliteit van de examinering en diplomering vinden plaats in aanvulling op de onderzoeken naar de kwaliteit van onderwijsproces, opbrengsten, kwaliteitsborging en wettelijke vereisten. Het eerste onderzoek naar de kwaliteit van examinering en diplomering bij een steekproef van opleidingen vond plaats in 2013.

Onderzoeksopzet
Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- een controle op de examens van de betreffende opleidingen door vakinhoudelijke experts uit het werkveld en door de inspectie;
- een gesprek met de constructeurs, vaststellers en beoordelaars van de examens;
- een gesprek met de examencommissie;
- een eindgesprek met de unit-directeur.

Toezichtkader
De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op de WEB BES, het document basiskwaliteit MBO/SKJ en het Toezichtkader BVE 2012 (zie http://www.onderwijsinspectie.nl)

Opbouw rapport
In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de kwaliteit van de examinering. Hoofdstuk 3 geeft de conclusie en afspraken met de school weer.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk beschrijft de inspectie tot welke bevindingen en conclusies het onderzoek heeft geleid. Per kwaliteitsaspect wordt een oordeel gegeven. Deze oordelen worden vooralsnog niet weergegeven in de vorm van een score maar in een beschrijving van de aangetroffen kwaliteit per onderzochte opleiding.

2.1 Arbeidsmarktgekwalificeerd assistent crebocode 90440, niveau 1

Algemeen
Het team van Forma heeft de kwaliteit van het examen succesvol verbeterd. De kwalificatie wordt op een goede manier geëxamineerd. Alle kwaliteitsaspecten die onder de verantwoordelijkheid van Forma vallen, voldoen aan de basiskwaliteit. Toch kan niet gesteld worden dat de examinering en diplomering als geheel voldoet, omdat de centrale examencommissie van de Scholengemeenschap Bonaire, geen adequate procedures heeft ontwikkeld om de kwaliteit van de examinering en diplomering te waarborgen.

Exameninstrumentarium
Het instrumentarium voldoet aan de basiskwaliteit. De dekking en de cesuur voldeden al in 2013 aan de basiskwaliteit. Dat betekent dat de eindtermen in voldoende mate, op passende wijze en ook op het juiste niveau geëxamineerd worden en dat de puntentoedeling evenwichtig is. Nu voldoen ook de beoordelingswijze en de transparantie van het instrumentarium.

De beoordelingsvoorschriften zijn duidelijk en er zijn drie personen betrokken bij de beoordeling, die alle drie hun observaties noteren. Het gaat om de stagebegeleider, de docent en een externe beoordelaar uit het vak. De docent heeft een duidelijke rol in die beoordeling omdat deze overlegt met de beoordelaar over de oordelen. Dat overleg is belangrijk omdat de docent aanwezig is bij alle examens en dus een eenduidige toepassing van de beoordelingsvoorschriften kan bewaken. Formeel is er echter maar één beoordelaar die het finale oordeel velt en het beoordelingsformulier ondertekent. Het verdient aanbeveling om de rol van de tweede en derde aanwezige te formaliseren en hen onafhankelijk van elkaar te laten oordelen. Na overleg komt men dan tot een gezamenlijk oordeel.

De transparantie is verbeterd. De kandidaten weten van te voren wat hen te wachten staat en waarop zij beoordeeld worden. Voor de beoordelaars is er een duidelijke instructie.

Afname en beoordeling
Ook de afname en beoordeling voldoen. Het examen bevat werkzaamheden die de kandidaat in de dagelijkse beroepspraktijk moet uitoefenen en er is een duidelijk verband met het kwalificatiedossier. De proeve wordt afgenomen in de beroepspraktijk en de beoordelaar is ook afkomstig uit de beroepspraktijk. De aanwezigheid van drie beoordelaars met een duidelijke instructie waarborgen de afname voldoende.

Diplomering
De diplomering voldoet niet aan de basiskwaliteit. Dit aspect bestaat uit de indicatoren 'Besluitvorming examinering' en 'Verantwoordelijkheden examencommissie'.

De besluitvorming voldoet. De teamexamencommissie gaat aan de hand van een overzichtelijk plan van exameneisen na of de kandidaat aan alle verplichtingen heeft voldaan en controleert de examendossiers, waarin alle bewijzen aanwezig zijn. Een aandachtspunt is dat de team-examencommissie de procedures op dit punt vastlegt.

De diplomering voldoet niet aan de basiskwaliteit, omdat de centrale examencommissie, die uiteindelijk verantwoordelijk is voor alle examinering op het mbo van de instelling, de kwaliteit van de examinering niet kan waarborgen. De commissie werkt niet voldoende systematisch aan verbetering. Zo is er geen duidelijke planning van activiteiten, voorzien van een tijdpad en worden besluiten onvoldoende vastgelegd. Verder blijkt regelmatig dat voorgenomen afspraken niet nagekomen worden. Wel heeft de commissie concrete plannen voor betere archivering, maar ze heeft deze nog niet geïmplementeerd. De examencommissie is pas eind vorig jaar opgericht en heeft zich nog niet in een verslag verantwoord over de besluitvorming inzake diplomering. Zij heeft echter redelijk zicht op haar verantwoordelijkheden op het gebied van diplomering, constructie en vaststelling van examens. Ook heeft zij plannen voor evaluatie van afgenomen examenonderdelen. Die plannen zijn echter nog niet uitgewerkt en vastgelegd. De teamleiders wonen regelmatig praktijkexamens bij om na te gaan of die volgens plan worden afgenomen. Voor die bijwoningen is nog geen systematiek bepaald, die waarborgt dat een vooraf bepaald percentage van de examens wordt bijgewoond. De commissie heeft scholingen georganiseerd voor onder meer constructeurs en beoordelaars en is voornemens om jaarlijks scholingen op de verschillende gebieden rond examinering te organiseren. Niettemin vinden sommige betrokkenen op de hoofdvestiging dat zij onvoldoende expertise hebben om hun taak adequaat uit te oefenen.

3 Conclusie en vervolgafspraken

Kwaliteit van de examinering
De kwaliteit van de onderzochte opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit.

Afspraken
De examencommissie stelt procedures vast om zich met gepaste grondigheid en frequentie te vergewissen van de kwaliteit van het instrumentarium, de afname en beoordeling, de besluitvorming bij diplomering en de deskundigheid van het betrokken personeel. Het bevoegd gezag informeert de inspectie hierover vóór 1 november 2014. In het voorjaar van 2015 beoordeelt de inspectie de examinering van de instelling opnieuw.

Het volgende kwaliteitsonderzoek naar het onderwijsproces vindt plaats in het najaar van 2015. Wanneer er geen signalen zijn voor stagnatie in de ontwikkeling van de kwaliteit ziet de inspectie in het voorjaar van 2015 af van een voortgangsgesprek.